

LÜHIDALT

Rain Eendra

Jäneda Mõisal on uus juht

Kuus aastat Tartus osahingut Wilde Irish Pub juhtinud Rain Eendra (40) alustas septembris Jäneda Mõisa tegevjuhina, senine tegevjuht Enno Must asus tööle AS Hallik projektjuhina.

Miks te võtsite vastu pakkumise asuda OÜ Jäneda Mõisa tegevjuhiks? Pakkumine tundus mulle huvitava väljakutsena. Oma senises töös enekõike Wilde Irish Pubis Tartus ja Setanta Irish Pubis Otepääl olin selle alaga juba kokku puutunud ja see meeldib mulle. Tunnen veidi selle valdkonna spetsiifikat, inimesi ja varasem meeldiv kogemus tekitaski minus soovi seda jälle teha. Isiklikel põhjustel oli ka plaan Tartust Tallinna tulla ja sellepärast see sobis kenasti.

Millised on esimesed muljed Jänedast? Olles töötanud Jänedas Mõisas nüüdseks juba mõne nädala, olen natuke aru saamas firmast ja taustast. Jänedas Mõisas töötab palju toredaid, oma ala tundvaid inimesi, kellest mul on olnud sisseelamiseks palju abi. Fimat on arendatud palju aastaid ja ta on olnud arvestatav tegija pikka aega. On olemas lojaalne kliendibaas ja hea maine. Palju on jõutud ära teha ehituslikult ja palju on veel teha.

Mida tuleb kõigepealt teha? Aastavahetuseks valmiv SPA ja külaliste-maja arendamine hotelliks annab uued võimalused teha koostööd nii turismitfirmadega, firmadega, kes korraldavad oma töötajatele või klientidele üritusi, seminari- ja konverentsikorraldajatega ja loomulikult ka üksikisikutega. Siin on palju ruumi teha erinevaid vaba aja tegevusi igal aastaajal. On terve hulk mõisa kõrvalhooneid, mis tahavad uuesti elule äratamist, nagu näiteks viinaköök ja Postimaja. Asukoht Piibe maantee ääres ja seda teed pidi sõitvad potentsiaalsed kliendid. Tallinn on kiviviske kaugusel.

Kasutada tuleks ära kohalike ettevõtete sünergia, et muuta piirkond atraktiivseks igal aastaajal süüa tulla soovijatele ja pakkuda neile koos erinevaid põhjuseid siiatulekuks.

Millisena näete Jänedas Mõisa viie aasta pärast? Usun, et selle aja peale oleme jõudnud kasutusele võtta seni jõude seisnud hooned ja maad.

Signe Kalberg

Presidendi valijamees Tapa vallast Alari Kirt (taga keskel) andis eelmisel laupäeval Estonia kontserdisaalis oma hääle Toomas Hendrik Ilvese poolt. Foto Andres Mandre

Kuidas ma presidenti valimas käisin

Kõigepealt tänan Tapa vallavolikogu liikmeid usalduse eest saata mind Eesti Vabariigi presidenti valima.

Valimiskogu toimumise päeval oli tunda erilist pidulikkust. Tuhanded inimesed olid tulnud Estonia Teatri ümber toetama oma lemmiku valimist. Enne valimiskogu algust toimusid kahel pool teatrimaja ja kontserdid kandidaatide toetuseks. Peab kohe ütleva, et Tammisaare pargis toimunud kontserdil oli kordades rohkem rahvast. Kas oli see tingitud parematest esinejatest? Laval käisid Chalize, Genialistid, Ultima Thule, Siiri Sisask, Ivo Linna jpt. Kontserdi kõrghetk saabus Tõnis Mägi esinemisega. Nii kui hakkasid kõlama kõigile eestlastele tuttava laulu „Koit“ helid, haaras inimesi juba ammu ununenud ülev ühtekuuluvustunne. Seda tunnet ei ole võimalik kirjeldada, seda peab kogema. Need inimesed, kes on ärkamisajal öölaulupidudel laulnud seda laulu, teavad, millest ma räägin.

11.30 paiku hakkasime liikuma teatrimaja poole. Registreerudes Estonia teatri fuajees, anti meile rinda panekuks nimesildid, kus oli kirjas valijamehe nimi ja et me olime valimiskogu liikmed. Kui sammusime läbi rahvahulga, soovisid paljud inimesed meile edu õige otsuse tegemisel.

Kes televiisorist juhtus ülekanan nägema, see võis näha, et teatrimaja oli väga hästi turvatud nii väljast kui seest. Ma jätan vahele selle osa, kus valimiskogu liikmetele tutvustati valimiste protseduure ja kuidas valijamehed said hääletusedelid ning hääletasid. Kes kuidas seda tegi, see on igaühe enda asi. Mina toetusin oma otsuses rahva enamuse ja Tapa voli-

Toomas Hendrik Ilves saabumas Metsakalmistult. Foto Andres Mandre

kogu enamuse arvamusel. Jätkan sellest kohast, kui loeti ette esmalt siis Toomas Hendrik Ilvese toetushäälid. Kogu selle pika ettelugemise aja oli saalis tunda, kuidas inimesed erutatult kuuldasid etteolevaid numbreid. 150... justkui pinget veel vähe oleks, hakkas hääletugeja nina pühkima, tegelikult kitas see väike kõrvalepoigie elevust saalis ja võib-olla ka väikese pingelanguse. Oli kuulda, kuidas paljud hakkasid naeru kõhistama. Mida lähemale 170-le jõudis lugemine, seda vaiksemaks jäi saalis. Peale 172 kõlamist hakkas saal vaikselt sumisema. Kui oli kõlanud 173 ja oli näha, et üks sedel on lugejal veel käes, hakkas juba juubeldamine pihta. See oli nii käranikas, et 174 polnud enam suurt kuulda.

Sel hetkel oli juba selge, kellest saab järgmine Eesti Vabariigi president. Kui saal oli natuke rahunenud, loeti ette veel Arnold Rüütli toetushäälid ja ka rikutud ning täitmata sedelid. Siis loeti ette valimis-

kogu protokoll ja tehti teatavaks otsus valimistulemuse kohta.

Sõna sai ka T. I. Ilves ja sellega oligi ametlik osa läbi. Kui valimiskogu liikmed hakkasid väljuma Estonia teatrist, võttis neid vastu juubeldav rahvahulk. Siis sain veel kord kinnitust oma valiku õigsusele. Inimesed tänasid valijamehi tehtud valiku pärast. Liikudes teatrimajast eemale autojuurde, nägin veel paljusid autosid linna tänavatel sõitmas, lipud lehvimas ja juubeldavad ning lehvitavad inimesed nendes.

Ma usun, et 23. septembril tekkis paljudel poliitikutes pettunud inimestes uus lootus, et ehk on süüsi võimalik ka teistsugust poliitikat teha, ehk on võimalik ka aus ja äraostmatu poliitika. Et on tulnud keegi, kes suudaks meie poliitikele meelde tuletada, kes neid on valinud ja neile võimu andnud ja milleks nad peavad seda saadud võimu kasutama.

Alari Kirt

LÜHIDALT

T. Kasekampi mälestusvõistlused

22. septembril peeti Lehtse Põhikooli pargis juba seitsmendat Totti Kasekampi (1925–2000) mälestusvõistlused kuulitõukes. Seekordsetel võistlustel osaleti aktiivselt nii juunioride, täiskasvanute kui veterani-de klassis ja kokku proovis jõudu üle 30 võistleja. Osalejaid oli peale Lehtse põhikooli ka Tapa valla teistest koolidest (Jänedas põhikool, Tapa gümnaasium), samuti Tamsalu gümnaasiumist. Jõudu proovisid nii Lehtse põhikooli direktor Katrin Lumiste, Lehtse põhikooli ja Tapa gümnaasiumi õpetaja Rita Püümann, kes saavutas naisveteranide klassis esikoha, kui ka Tapa vallavolikogu liikmed Piret Pihel ja Leelo Jürimaa.

Totti Kasekamp oli Lehtse põhikooli pikaajaline (1953–1982) kehalise kasvatuse õpetaja ning 1950–55 kuulitõukes ja kolmevõistluses Nõukogude Liidu maaspordimängude 7-kordne meister.

Võistluste puhul oli avatud kooli saalis väike näitus Totti Kasekampi auhindadest ning päeva lõpuks said kõik sooja suppi ja kooki.

Totti Kasekampi sünnist möödus 22. septembril 81 aastat.

Loe lähemalt tänase lehe 4. lk-lt. Teet Koitjär

WiMax internet

Külatee 3 programmi raames Elioni poolt rajatav WiMax traadita internetivõrk hakkab Lääne-Virumaal valmima. Rakke ja Väike-Maarja vallas on juba esimesed kliendid püsühenduse saanud.

Üleüldine raadiointernetitelevi katvus on loodud maakonna läänepoolses osas. Arvestatud on ala reljeefseid iseärasusi ja optimaalseid tehnilisi võimalusi.

WiMax traadita interneti teenust pakutakse telefoni teel soovijatele, kes on fikseeritud valdade poolt ettevalmistatud nimekirjades või esitanud Elionile taotluse interneti püsühenduse saamiseks. Kliendile pakutakse toodet traadita internet vastavalt kliendi soovitud parameetritele www.elion.ee.

Läbihelistamised toimuvad järgneva ajagraafiku alusel: 16. okt–29. okt Emumäe ja Tapa mastide levi-alas. Kui pakkumine telefoni teel ei õnnestu, tehakse seda posti teel.

Pakkumise käigus tutvustatakse toodete valikut, parameetreid, liitumistingimusi ja kuutasusid ning täpsustatakse soovija andmed. Positiivse otsuse korral (klient soovib toodet kohe) lülitatakse soovija aadress kohalalgituse tööde nimekirja. Kohalalgituse aja teatavad tehnikud kontakttelefonil ette.

Info Elioni kontaktaadressil teenindus.elion.ee või helistada 165.

Ago Lumeste

VALLAVOLINIK ENDAST

Toomas Kaukvere

Sündisin 9. septembril 1960. aastal Kohtla-Järvel. 1978. aastal lõpetasin Kohtla-Järve 1. keskkooli, mille järel siirdusin õppima Tartusse Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse. Pärast selle lõpetamist elektrainsenerina 1983. aastal asusin tööle Jänedasovhoostehnikumis energietikuna. Hiljem olen töötanud erinevatel ametikohtadel Jänedas Öppe- ja Nõuandekeskuses. Käesoleval ajal töötan aktsiaseltsis Eesti Vanglatööstus tootmisjuhina. Olen abielus, abikaasa töötab Jänedas põhikoolis algklasside õpetajana. Peres on kaks last. Poeg õpib Tallinna Tehnikakõrgkoolis esimesel kursusel ja tütar Tapa gümnaasiumi 12. klassis.

Enne Tapa vallavolikogu liikmeks kandideerimist olin kolm koosseisu järjest Lehtse vallavolikogu liige, kus üheks peamiseks töövaldkonnaks oli valla eelarve. Oman kogemust omavalitsuse eelarvega seonduvates küsimustes, sestap osalen ka Tapa vallavolikogu eelarve ja arengukomisjoni töös.

Pole tänaseni kuulunud ühtegi parteisse. Kandideerin Tapa vallavolikogu valimistel Reformierakonna nimekirjas, kuna mulle on lähedased parempoolsed seisukohad ühiskonna arengust ja pean väärtuste loomist nende ümberjagamisest olulisemaks.

Olen olnud Tapa piirkonna omavalitsusüksuste ühinemise

toetaja ja veendunud, et Tapa valla on võimalus saada tugeva organisatsiooniga halduspiirkonnaks, kus on arenev ettevõtlus, head võimalused keskhariduse omandamiseks ja suurepärase elukeskkond. On ka riskid, et ühtse valla tunnet ei teki, võim kaugeneb rahvast ning Tapa linnast kaugemal asuvate vallaelanike hirmud nende elupiirkonna ääremaastumisest osutuvad tõeks.

Erinevate huvigruppide esindajatest Tapa volikogu liikmetel võivad küll lahknedas arusaamad selles, mida ja millises järjekorras ette võtta ning kuidas kõige otsustavalt valla rahalisi vahendeid kasutada, kuid julgen uskuda, et kõik volikogu liikmed soovivad, et elu-, töö- ja majanduskeskkond valla kogu haldusterritooriumil muutuksid paremaks. See annab põhjuse osaleda volikogu töös, et Tapa vald edeneks ja eelnimetatud riskid ei realiseeruks.

Pooltund kirjanikuga

Tapa linnaraamatukogus on alates 2. oktoobrist võimalik näha suurepärase fotonäitust „Pooltund kirjanikuga”, mille teostajaks on fotograaf Alar Madisson ja EKLA juhataja Piret Noorhane. Näituse koostajad on oma näitust tutvustanud järgmiselt:

„Näitus „Pooltund kirjanikuga” teeb kokkuvõtte aastatel 2001–2003 Eesti Kultuuriloolise Arhiivi poolt läbi viidud aktsioonist „Kirjanik ja tema keskkond”, mis sündis vajadusest täiendada fotokogu uude ja elulise fotomaterjaliga. EKLA külluslik ja põnev fotokogu täieneb peamiselt vabatahtlike annetustega, mis jõuavad arhiivi isiklike ja töiste kontaktide kaudu. Samuti on kirjandusmuuseumi fotograafid läbi aastate jäädvustanud majas toimuvaid üritusi ja jõudnud oma kaameraga teinekord kaugemalegi – peamiselt Tartus toimuvatele kirjandus- ja kultuuriüritustele. Meie kirjanduslik maastik on aga palju avaram ja mitmekesisem. /.../ Pealegi ei satu suur osa sulleppadest neile kogunemistele mitte kunagi või satuvad väga harva. Ja muidugi on inimene kõige loomulikum ümbruses, mida ta päris omaks peab – teinekord koguni kindluseks, mida võraste sissetungi eest kõige kiivamini kaitstakse.”

Varustatuna nende eluliste eelteadmistega ka kirjanduslik ekspeditsioon algas. Tegijail tuli ekselda

Edgar Valter

Foto näituselt

erinevatel Eestimaa käänelistel teedel, olla teel sõltumata ilmast ja ettearvamata sündmustest, aga saadud tulemusega võidi igati rahule jääda: ühtekokku fotograferiti enam kui 30 kirjanikku ja arhiivi laekus 680 värsket fotoülevõtet. Portreefotod, mis sündisid teinekord vaid paari tunniga, on tänuväärne materjal tutvustamiseks meile kirjanikke nende endi elukeskkonnas. Valminud töödest on raamatukogusse eksponeerimiseks jõudnud aukartust äratav arv fotosid – ligi viiskümmend.

Ootame huvilisi näitust vaatama kuni 30. oktoobrini.

RK

Õpime ise ja jagame kogemusi

Meie kõikide suur soov on, et meie lapsi ümbritseks alati rahulik ning turvaline keskkond, kus nad tunneks ennast alati hästi ja kõigile vajalikuna. Iga laps tahab tajuda, et ka temast siin suures maailmas midagi sõltub ja just tema suudab midagi muuta, midagi ära teha.

Aastate jooksul on meie lasteaias käinud lapsi, kelle emakeel on vene keel. Päevast päeva eestikeelses keskkonnas viibides omandab laps teise keele pea märkamatuult. Seda aga siis, kui rühmas käivatest lastest on muukeelseid lapsi 4–5 ja lastel pole võimalust omavahel oma emakeelt kasutada.

Tänu tublidele õpetajatele on vene laste sulandumine eesti keskkonda olnud meie lasteaias küll üsna valutu. Oskused ja teadmised on aga pidanud igal õpetajal tulema töö käigus iseenese tarkusest. Alanud õppeaastal liitusime koolitusprojektiga „Muukeelsetest kodudest lapsed meie lasteaiades – kuidas toime tulla?”

19. septembril toimus Tartu Annelinna gümnaasiumis koolitusprojekti raames seminar. Päeva mahtusid mitmed ettekanded ja Tartu Mõmmiku lasteaias külastus (kus keelekümlusega tegeldakse juba teist aastat). Ettekannetega esinesid Maie Soll Haridus- ja Teadusministeeriumist, Hiie Asser Tartu Annelinna gümnaasiumist ja Tartu ülikooli juurest; Svetlana Belova Keelekümbuskeskusest ja pal-

Lasteaia Pisipõnn töötajad Kairi Kroon (vasakul), Leevi Ivainen, Tea Välk ja Valda Röö Tartus kogemusi vahetamas. Foto lasteaias Pisipõnn arhiivist

jud lasteaiasõpetajate praktikum Tartust, Narvast, Rakverest ja Tallinnast.

Meie lasteaias jagasid oma töökogemusi muukeelsete lasteaiasõpetajad Kairi Kroon ja Valda Röö, kes tegid lühikese kokkuvõtte läbi aegade Tapal tegutsenud lasteaiadest ja andsid objektiivse ülevaate lasteaias Pisipõnn tehtavast tööst muukeelsete lasteaias. Kõikidest kuulnud ettekannetest jäi kõlama üks ühine tõetera – mida varem hakkab laps teist keelt oma emakeele kõrvalt õppima, seda lihtsam on kogu keele omandamise protsess,

kuid samas ei tohiks laps võõruda ka oma emakeelest ja rahvuskultuurist, et ei tekiks olukorda, kus laps ei oska kooli minnes ei eesti ega vene keelt, tal puudub sõnavara ja õigekeelsus mõlemas keeles.

Selliste olukordade vältimiseks ongi vaja õpetajatel aeg-ajalt kokku saada, teadmisi omandada ja kogemusi vahetada ja ikka selle nimel, et kõik lapsed Eestimaal saaksid oma kaunist lapsepõlve nautida.

Kairi Kroon

Tapa valla lastekoor

Tapa valla lastekoor alustas tegevust käesoleva aasta 18. jaanuaril. Meie koor ühendab Tapa valla lauluhuvilisi noormehi ning neidusid. Juhendajateks on Tiit Tikkerber, Kai Kivi ning Svetlana Mjalitsina.

Kaheksa kuu jooksul on esinud Lehtses, Amblas ja Tapal. Toimunud on kaks laululaagrit – Albus ning Loksal. Mõlemas laagris on olnud äärmiselt huvitav ja tegevust jätkus palju. Laulmise kõrval oli laagris oma koht ka diskol ja ranamelul.

Põhiliselt me harjutame laule ja arendame häält. Meie praegune eesmärk on osaleda 2007. aasta koolinoorte laulupeol, mille repertuaariga pingsalt tegeleme.

Selleks, et ühe suure valla koor oleks jõuline, tugev ja kõlaks hästi, oleks meil vaja juurde veel lau-

Ambla kihelkonna laulu- ja tantsupeol: vasakult Merit Müller, Anet Rumberg, Alina Roditšenko, Kelli Kiipus ja Grete Lanno.

Foto Grete Lanno arhiivist

luhuvilisi noori. Lastekooriga liitumiseks saab astuda alates 5. klassist. Lauluhuvilistel palume ühendust

võtta meie juhendajatega.

Grete Lanno ja Merit Müller

Rahvusvaheline eakate päev

1. oktoober on rahvusvaheline eakate päev, mil räägime tavalisest rohkem väarikast vananemisest, tervislikest eluviisidest, põlvkondade järjepidevusest, inimese ja looduse seostest.

Rohkem tähelepanu juhitakse asjaolule, et elanud inimesed on andnud endast ühiskonna hüvanguks parima ning praegu on neil õigus säästa tervist ja maitsta oma töö vilju. Elukogemustest tuleneva tarkuse ja teadmistega on nad aga vajalikud elu lõpuni. On ju kogu loodus ja inimenegi nii loodud, et vanast ei saa enam iialgi noort, kuid

noorest võib saada vägagi vana ning õigus õnnelikule elule peab kuuluma iga ea juurde. Eakad pole elanud kellegi teise arvel ja neil on täielik õigus väarikatele ja turvalistele aastatele.

Just pereliikmete, heade naabrite ja sõprade toetus, vastastikune mõistmine, abivalmidus ja koostöö ning tervis on need, mis kindlustavad elurõõmu ja hea enesetunde meile kõigile, sõltumata vanusest. Inimesed, kelle tegevus- ja liikumisvabadus on piiratud ning kel eakaaslasti ühiste mälestuste jagamiseks jääb järjest vähemaks, oskavad

seda ehk kõige enam hinnata ja on väga tänulikud. Meie vallas on väga palju häid inimesi, kes on leidnud võimaluse abivajajat märgata ja aidata ilma käsu ja tasuta, heast tustest. Suur tänu teile!

Eakate päev on oluline päev kõigile põlvkondadele, sest aeg ei peatu hetkekski ning ei praegu veel noor ega juba vana jää siia igaveseks. Kõigil põlvkondadel on oma roll, mis ilma teiste põlvkondadeta kaotab väärtuse.

Ilusat eakate inimeste päeva!
Ene Augasmägi,
Tapa vallavalitsuse sotsiaalnohunik

